

รอบคอบ

อย่าทะนงตัวว่าวิเศษกว่าผู้อื่น อย่าอวดเก่งเกินไป จะทำการสิ่งใดจง
ไตร่ตรองให้**รอบคอบ**.....

(พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย : ๕ กรกฎาคม ๒๕๐๕)

การให้การศึกษาที่สมบูรณ์มีใช้ของง่าย เพราะเป็นงานที่ละเอียดซับซ้อน
และกว้างขวางมาก จะต้องใช้ความรู้ ความสังเกตจดจำ และความ
ฉลาด**รอบคอบ**อย่างมาก ทั้งต้องมีความเสียสละ อดทน มีความ
เพียรอย่างแรงกล้าด้วยจึงจะกระทำให้สำเร็จได้

(พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของ
วิทยาลัยวิชาการศึกษา : ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๑๕)

แต่คนที่มีการศึกษา ที่เรียกว่าเป็นผู้มีปัญญา ควรจะสามารถวินิจฉัย
ได้ว่าแก้ไขอะไรอย่างไร ข้อสำคัญควรจะต้อง**รอบคอบ**และระมัด
ระวัง ที่จะพิจารณาเรื่องต่างๆ ให้กระจ่างแจ้งทุกแง่ทุกมุม แล้วจัดการ
ให้ถูกจุด ถูกขั้นตอน ถูกเหตุผล ข้อที่พึงระมัดระวังคือ การแก้ปัญหา
โดยรีบเร่งด่วน

(พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์ : ๒๘ สิงหาคม ๒๕๑๘)

ฉะนั้นการที่จะทำโครงการอะไร จะต้องทำด้วยความ**รอบคอบ** และอย่าตาโตเกินไป คือบางคนเห็นว่ามีโอกาสที่จะทำโครงการ อย่างโน้นอย่างนี้ และได้นึกถึงว่าปัจจัยต่างๆไม่ครบ ปัจจัยหนึ่ง คือขนาดของโรงงาน หรือเครื่องจักรที่สามารถที่จะปฏิบัติได้ แต่ข้อสำคัญที่สุดคือวัตถุดิบ ถ้าไม่สามารถที่จะให้ค่าตอบแทนวัตถุดิบแก่เกษตรกร เกษตรกรก็จะไม่ผลิต ยิ่งถ้าวัตถุดิบสำหรับใช้ในโรงงานนั้น เป็นวัตถุดิบที่ต้องนำมาจากระยะไกลหรือก็จะยิ่งยาก เพราะว่าวัตถุดิบที่นำเข้านั้นราคายังแพง

(พระราชดำรัสเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา :

๔ ธันวาคม ๒๕๔๐)